

## ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ ΠΕΡΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΜΟΥ.\*)

## ΠΝΕΥΜΑ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΑ.

Κατὰ τὴν πρώτην αὐτῆς εἰς τὸ Δημόσιον ἐμφάνισιν ή *Κλειώ* ἔσχε τὴν τιμὴν νὰ φιλοξενήσῃ σπουδαίαν περὶ *Πνευματισμοῦ* πράγματειαν, μετὰ χάριτος ἄμα καὶ ἐμβριθέας ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου κυρίου Α. Ρ. Ραγκαβῆ γεγραμμένην. Παραλλήλως πρὸς τὰ τότε συζητηθέντα ἐπίχειρῶν νὰ συναφομοιώσω δίλιγας τινὰς σημειώσεις μου περὶ παραπληγίου τινὸς θέματος; προωρισμένου συγχρόνως νὰ χρήσιμεύσῃ εἰς ἔρμηνέαν τῶν δύο παρατεθειμένων εἰκόνων, ὡντὴν πρώτην αὕτη παρίστησι τὴν κατὰ τὸν θάνατον ἀναγέννησιν τῆς φυχῆς σύμφωνῶς πρὸς τὴν θεώριαν τοῦ γνωστοῦ Ἀμερικανοῦ Ιατροῦ Δάρτις. Κατὰ ταύτην πρεσβύτερος τις ἀποδημήσκει, ηδὲ δὲ φυχὴ της ἐν μορφῇ ὥραῖς νεαρᾶς κορῆς ἀφίπταται εἰς τὸν αἰθέρα ἀόρατος καὶ ἀϋλος διὰ τοὺς περικλοῦντας τὸ ἀποδημῆσκον σῶμα ὅλην.

Δύναται τις βεβαίως νὰ σκέπτηται κατὰ τὸ δοκοῦν περὶ τῆς ἀθανασίας, ἀλλ' η εἰκὼν αὐτῇ, ητίς ἐκ πρώτης ὅψεως ἐκπλήγτει τὸν θεώμενον, δίδει ἄμα καὶ ἀφόριμὴν σκέψεων τινῶν, ἀς η σοφία τοῦ μλισμοῦ ἀναμφιβόλως οὐδὲ δινειρεύεται, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀποκηρύξῃ ηδὲ ἀνασκευάσῃ πάντη ἀδυνατεῖ.

Ο ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἀμερικῇ ἴδια ἐπικρατῶν μλισμὸς θεωρεῖται ὑπὸ τῶν πολλῶν ὡς νοσηρά τις τοῦ πνεύματος ἀπο-

πλάνησις η τούλαχιστον ἔκτρωμα τῆς ἐπιστήμης δυσειδές. Ἐν ταῖς ἀλλαῖς τῆς Εὐρώπης χώραις, καὶ μάλιστα ἐν Γερμανίᾳ, ἐπομένως δὲ κατὰ λόγον πολλῶν δικαιότερον ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Ἑλλάδι, διὰ τοῦ πνευματισμοῦ ἐννοοῦμεν τὰ αὐτοκίνητα τραπέζια, τὰ ἐναντίον τῶν νόμων τῆς βαρύτητος καὶ τῆς λογικῆς εἰς ὑψος ἀπροσδιόριστον αἰωρούμενα σκέυη, τὰ αὐτομάτως καὶ παραδέξως παιζόντα μουσικὰ ὅργανα, τοὺς παρὰ προδοκίαν καὶ μετὰ Χριστὸν προφητεύοντας καὶ μαντεύοντας μεσαζόντας καὶ τὰ τοιαῦτα τερατολογήματα. Ἀλλὰ πάντα ταῦτα δὲν εἶναι πλέον πράγματα, εἰς ἀδύναται νέος ἀσχοληθῆντας τις δισοδήποτε μεμορφωμένος ἀνθρώπος, κατεδικάσμησαν δὲ ἀπὸ πολλοῦ καὶ ὑπὸ αὐτῶν τῶν μεταγενεστέρων συνηγγόρων καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος διδασκάλων τοῦ πνευματισμοῦ. Ο πνευματισμός, περὶ οὗ ἐν Ἀμερικῇ ἐγράφησαν καὶ γράφονται ἐκατοντάδες βιβλίων, κατὰ τὰς ἐμπνεύσεις τοῦ δόποιου κυκλοφοροῦσι τοσαῦτα περιοδικὰ φύλλα, καὶ εἰς ὃν πιστεύουσιν ἐκατομμύρια πεφωτισμένων ἀνθρώπων, οὐδὲν ἔχει πλέον τὸ κοινὸν μετὰ τῶν ταχυδακτυλούργικῶν δεισιδαιμονιῶν φανάτικου καὶ πεπλανημένου ὄχλου, οὐν καὶ μόνον ἀνεδεμάτισεν ἀπὸ πολλοῦ η τῆς *Κλειώς Ματαίότης*, ἀλλ' εἶναι ἡγέτης ἀγῶνος κατὰ τῆς ἀπιστίας τοῦ μλισμοῦ, πολέμου κατὰ τῶν ἀπελπιστικῶν διδαχμάτων τῆς παρανομένης ἐπιστήμης καὶ τῶν ἀπεχθῶν προλήφεων. Ο πνευ-



Η ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΦΥΧΗΣ.

\*). Σ. Σ. Κ. Οἱ ἀναγνῶσται ἡμῶν ἐνθυμοῦνται τὸν μακρὰν περὶ πνευματισμοῦ πράγματειαν τοῦ παρὸν ἡμῖν ἀξιοτίμου κυρίου Ἀλεξάνδρου Ρ. Ραγκαβῆ, συγκατατεθέντος νὰ κοσμήσῃ τὰς πρώτας τῆς *Κλειών* σελίδας διὰ πρωτοτύπου ἀρθρου καὶ πολλαχῶς νὰ ἐνθαρρύνῃ ἡμᾶς. Ἐπίλογον τῆς διατριβῆς ἐκείνης ἐδημοσίευσεν δ. κ. Ραγκαβῆς ἐν τῷ παλαιῷ Πειραιῶ Απόλλωνι διὰ τῆς ἀνω ἐπιγραφῆς, ηγαντίς παρελάβομεν φιλοξενοῦντες τὰ ἀνωτέρω περὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος.